

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Del Aorta
(Göteborg)

Årberättelse

REDOGÖRELSE

FÖR

SJUKVÅRDEN OCH EKONOMIEN

INOM

ALLMÄNNA OCH SAHLGRENSKA SJUKHUSET

I GÖTEBORG

UNDER ÅR 1888,

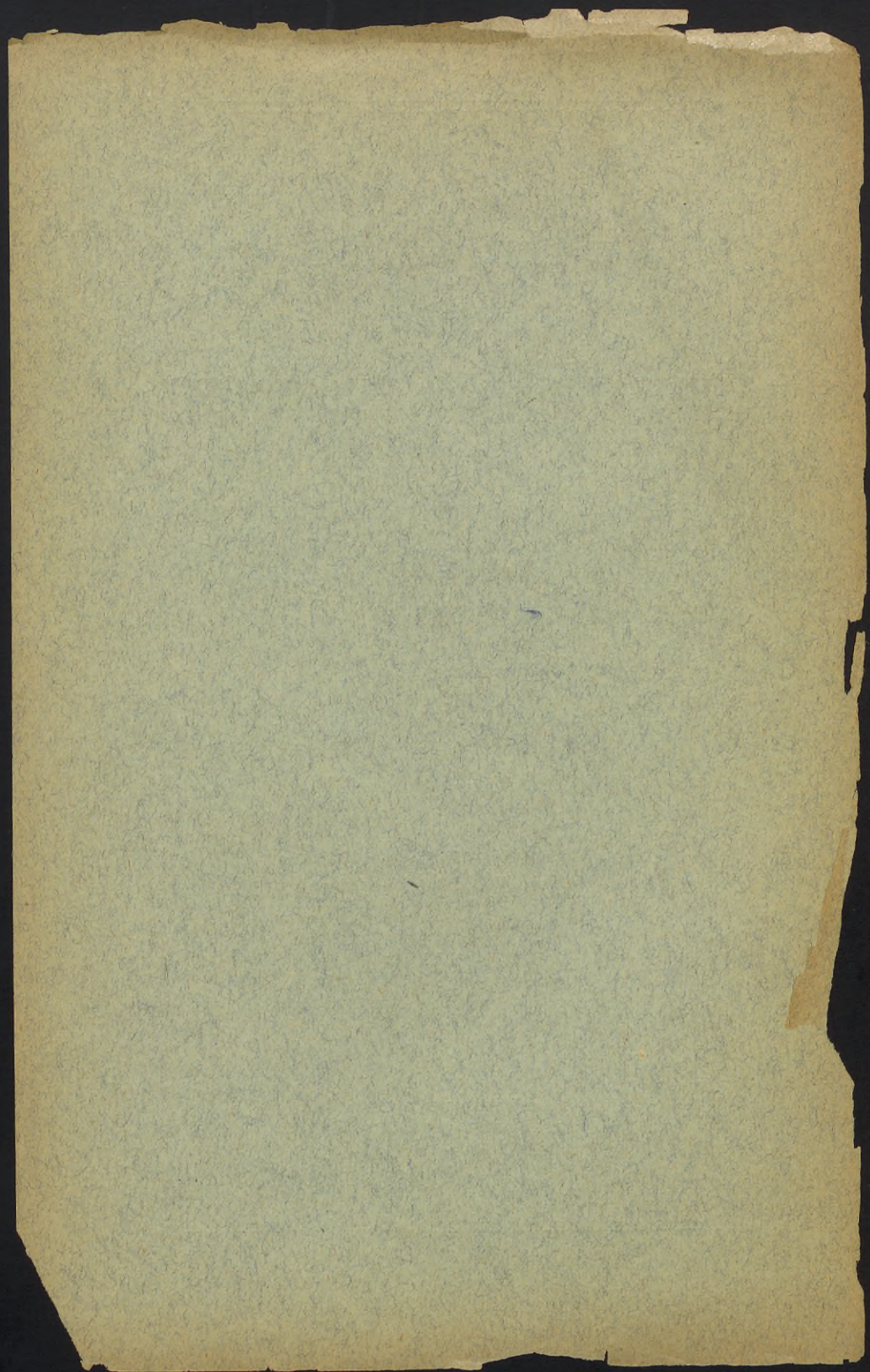
TILL SJUKHUSDIREKTIONEN AFLEMNAD

AF

Dr F. E. v. Sydow,
Öfverläkare vid Sjukhusets Medic. afdelning.

GÖTEBORG,
A. LINDGREN & SÖNER,
1889.

REDOGÖRELSE

FÖR

SJUKVÅRDEN OCH EKONOMIEN

INOM

ALLMÄNNA OCH SAHLGRENSKA SJUKHUSET

I GÖTEBORG

UNDER ÅR 1888,

TILL SJUKHUSDIREKTIONEN AFLEMNAD

AF

Dr F. E. v. Sydow,
Öfverläkare vid Sjukhusets Medic. afdelning.

GÖTEBORG,
A. LINDGREN & SÖNER,
1889.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

DEPARTMENT OF ECONOMICS

MEMORANDUM FOR THE CHAIRMAN

1950

CHICAGO, ILL.

TO THE CHAIRMAN

FROM THE DEPARTMENT

OF ECONOMICS

1950

1950

År 1887:

Mom. 1.

Sammanlagda antalet sjuke, som året 1888 *) varit vårdade på detta sjukhus, utgjorde:

Qvarliggande från år 1887 på sjukhusets båda afdelningar	166.		
Intagne under år 1888 på d:o	<u>1,823.</u>		
	Summa 1,989.	..	1,797.

På Medicinska afdelningen:

Qvarliggande från år 1887	77.		
Intagne under året	<u>906.</u>	..	983. . . . . 890.

På Kirurgiska afdelningen:

Qvarliggande från år 1887	89.		
Intagne under året	<u>917.</u>	..	<u>1,006.</u> . . . . . <u>907.</u>
	Summa 1,989.	..	1,797.

Mom. 2.

Under året *utskrefvos* från sjukhuset såsom friske, förbättrade eller oförbättrade:

Från Medicinska afdelningen	807.		
„ Kirurgiska d:o	<u>883.</u>	..	1,690. . . . . 1,502.

Mom. 3.

Under året *utskrefvos döde:*

På Medicinska afdelningen	105.		
„ Kirurgiska d:o	<u>45.</u>	..	150. . . . . 129.

Dödlighetsprocenten var således:

På Medicinska afdelningen	10,68.		
„ Kirurgiska d:o	4,47.		
och på sjukhuset i sin helhet	7,54.		

Mom. 4.

Qvarliggande till 1889:

På Medicinska afdelningen	71.		
„ Kirurgiska d:o	<u>78.</u>	..	<u>149.</u> . . . . . <u>166.</u>
	Summa 1,989.	..	1,797.

*) Under året tillgängliga sjuksängar funnos 96 på den medicinska och minst 120 på den kirurgiska afdelningen, eller inalles 216 stycken.

Mom. 5.

Underhållsdagarnes antal var:

På Medicinska afdelningen	25,003.	23,646.
„ Kirurgiska d:o	33,102.	31,403.
Summa	58,105.	55,049.

Mom. 6.

Medeltalet vårdade för hvarje dag, eller det antal *sjuksängar*, som i medeltal varit dagligen upptagne utgjorde:

För Medicinska afdelningen	68,3.	64,7.
„ Kirurgiska d:o	90,4.	86,—.
Summa	158,7.	150,7.

Mom. 7.

Medeltalet underhållsdagar för hvarje sjuk utgjorde:

På Medicinska afdelningen	25,43.	26,56.
„ Kirurgiska d:o	32,90.	34,62.

Mom. 8.

Från sjukhusets öppnande i Mars månad år 1782 till den 1 Januari 1889 uppgår antalet af vårdade sjuke till . . . . . 83,385.

Mom. 9.

Med afseende på de *olika villkoren* för de sjukas vård, har förhållandet varit följande:

Betalande i *privata* rum

à Kronor 4,00 om dagen	30.	31.
à „ 3,00 „	69.	51. 82.

Betalande i *allmänna Sjuksalarne*

à Kronor 1,50 om dagen (från främmande församlingar) 201.	194.
à „ 0,75 „ (fr. Göteborgs) 415. . 616.	359. 553.

Antalet betalande sjuke har således utgjort 715. . . . 635.

År 1887:

På *frinummer* vårdades:

Fattiga sjuka från stadens förs.	1,241.	1,111.
D:o „ främmande förs.	60. 1,301.	71. 1,182.
Å Silfverhjelmiska frisängen	2.	4.
„ Rönnowska d:o		1.
	S:ma S:rvm 2,018.	1,822.

(Skillnaden i slutsiffran 2,018 här och 1,989 i mom. 1 beror derpå, att 29 sjuke måst uppföras under 2 olika betalningsklasser, eller som både betalande och frinummer).

Mom. 10. Antalet *underhållsdagar* har utgjort:

För <i>betalande patienter</i>	15,312.	14,153.
„ <i>gratis d:o</i>	42,793.	40,896.
	Summa 58,105.	55,049.

Mom. 11.

Af årets patienter tillhörde:

Göteborgs Domkyrkoförsamling	460.	178.
„ Christinæ „	197.	450.
„ Garnisons „	8.	8.
„ Hospitals & Gamlestadsförsamling	83.	77.
„ Carl Johans församling	159.	132.
„ Haga „	378.	320.
„ Masthuggets „	390.	319.
„ Mosaiska „	5.	3.
„ Katolska „	3.	0.
Främmande församlingar inom riket	314.	321.
Utländingar	21.	14.
	Summa 2,018.	1,822.

Mom. 12.*Betalande sjukas afgifter* hafva utgjort:

För de privata sjukrummen	Kronor 6,272,—	5,224,—
„ „ allmänna d:o	13,298,25.	12,712,50.
	Summa Kronor 19,570,25.	17,936,50.

Till Kassa-Direktören hafva blifvit aflemnade

Kronor 19,577,75. Af qvarliggande sjuke inestår fordran till nästa år Kr. 587,25.

År 1887:

Mom. 13.

Totalsumman af årets utgifter belöper sig
till . . . . . Kronor 110,698,78. 106,613,07.

Mom. 14.

Totalkostnaden för hvarje sjuk pr dag har
sålunda utgjort . . . . . Kronor 1,90. 1,93.

Mom. 15.

Kostnaden för hvarje sjuk i medeltal Kronor 55,65. 59,33.

Mom. 16.

Om hela utgiftssumman divideras med medeltalet sjuksängar, som dagligen varit upptagne, eller 158,7, blir *medelkostnaden för hvarje under hela året underhållen sjuksäng* . . . Kronor 697,53. 707,45.

Mom. 17.

Utgifterna för de *sjukes utspisning* hafva utgjort:
För sjukhuskökets mat . . . . . Kronor 25,975,12. 27,208,54.
,, middagsmat hämtad å värdshus ,, 921,67. 470,83.
Summa Kronor 26,896,79. 27,679,37.

Mom. 18.

Tjenstepersonalens utspisning har kostat . . . . . Kronor 7,018,86. 7,214,23.

Mom. 19.

Utgiftssumman för de *sjukes utspisning*, fördelad på antalet underhållsdagar, utvisar för hvarje sjuk en *daglig medelkostnad för maten af öre* 46,28. 50,28.

Mom. 20.

Medikamentskostnaden har uppgått
för medicinska afdelningen till . . . Kr. 5,695,41. 5,479,32.
,, kirurgiska ,, ,, . . ,, 2,480,92. 2,699,82.
sammanlagdt för båda afdeln. . . Kr. 8,176,33. 8,179,14.

År 1887:

Mom. 21.

Medikamentskostnaden, fördelad på hela antalet underhållsdagar, utgör *per dag* för hvarje sjuk:

på medicinska afdelningen	öre 22,77.	23,17.
„ kirurgiska „	7,49.	8,59.

Mom. 22.

Medikamentskostnaden för hvarje sjuk under hela tiden han vistats i sjukhuset, eller med andra ord: medikamentskostnaden fördelad på antalet sjuke, utgjorde:

på medicinska afdelningen	Kronor 5,79.	6,15.
„ kirurgiska „	2,46.	2,97.

Mom. 23.

Lyshållningen har kostat:

Gas-konsumtion för hela året (efter 6 Kr. pr 1,000 kub.-fot)	3,367,20.	3,293,40.
Fotogénolja, ljus etc.	559,02.	156,70.
	Kronor 3,926,22.	3,450,10.

Mom. 24.

Eldningsämnen hafva kostat:

För stenkol 12,765 k.-fot, cokes 600 k.-fot, ved 82,5 fr och torf 1,650 centner	Kronor 6,393,39.	5,094,46.
---	------------------	-----------

Mom. 25.

Sjukhusets tvätt har kostat:

För använd såpa och aflöningar till tvättpersonalen	Kronor 2,238.	2,561,23.
---	---------------	-----------

Mom. 26.

Diverse utgifter och förbrukningsartiklar för sjukvården, såsom: mjöl till grötomslog, senap, såpa och tvål för sjukrummen, extra sjukskötsel, vaknings-penningar, kirurg. instrumenter och bandager, bandage-linne, iglar, vin, öl och porter, bränvin till fomentationer m. m. hafva uppgått till ett belopp af . . . . .

	Kronor 6,361,56.	6,035,70.
--	------------------	-----------

(En betydligt öfvervägande del af dessa utgifter faller på kirurgiska afdelningen).

År 1887:

Mom. 27.*Byggnadens underhåll* har för året kostat:

Kronor 4,539,36. 2,922,58.

Mom. 28.*Aflöningar* åt:

2 Öfver-Läkare	Kronor	6,000,—.	6,000,—.
2 Ordin. 2:dre Läkare	„	5,000,—.	5,000,—.
Kommissarien	„	3,200,—.	3,200,—.
Betjeningen, dess skatter, extra sjukvård	„	10,488,06.	10,596,41.
Predikanten	„	600,—.	600,—.
Sekreterären	„	600,—.	600,—.
Bibliotekarien	„	300,—.	300,—.
Orgelnist	„	150,—.	150,—.
Personligt lönetillägg till Öfver- läkaren Dr A. Lindh à 2,500 från 1 Juli 1885	„	2,500,—.	2,500,—.
	Kronor	28,838,06.	28,946,41.

Mom. 29.*Hushållskontot*: Renhållning, parkanläggningens underhåll etc. upptager en summa af

	Kronor	2,670,94.	1,954,34.
Vattenförbrukning	„	4,724,70.	3,908,80.
	Kronor	7,395,64.	5,863,14.

Mom. 30.*Förvaltningen*: tryckningskostnad, porto etc. hafva medtagit en kostnad af . . . . Kr. 473,94.

380,68.

Mom. 31.*För uppbörden* af de åt sjukhuset anslagna frälseräntorna donerade hemman i Halland är sjukhuset debiterad med . . . . Kronor 613,96.

635,95.

Mom. 32. Från inventariet äro *afskrifne* för slitna och kasserade persedlar . . . . . Kronor 6,439,49.

6,077,08.

Mom. 33.

Sjukhusets alla utgifter och inkomster året 1888, specificerade under sina särskilda titlar efter kassaförvaltarens räkenskaper, förhöllo sig som följer:

Utgifter:

Utspisning för patienterne	Kronor	26,938,47.
” ” tjänstepersonalen	”	7,018,86.
Medikamenter	”	8,176,33.
Lyshållning, (gas, ljus, fotogén)	”	3,926,22.
Eldningsämnen (ved, kol, cokes, torf)	”	6,393,39.
Tvätten	”	2,238,—.
Diverse förbrukningsartiklar för sjukvården	”	6,361,56.
Hushållet: renhållningen, vattenförbrukningen, parkanläggningens underhåll	”	7,395,64.
Förvaltningen: skrifmateriel, annonser, porto etc.	”	473,94.
Byggnadens underhåll	”	4,539,36.
Aflöningar: till 4 läkare, bibliotekarie, predikant, sekreterare, kommissarie, organist, 2 öfversköterskor, betjening och extra sjukvård	”	28,838,06.
Uppbörd af Halländska hemmans-räntorna	”	613,96.
Inventariet: afskrifning för slitning och kasserade persedlar	”	6,439,49.
Medico-pneumat.-anstalten: utgifter under året utöfver dess inkomst	”	595,50.
Pension till Enkefru Langell	”	500,—.
D:o ” f. d. Öfversköterskan Petersén	”	250,—.
	<u>Summa Kronor</u>	<u>110,698,78.</u>

Inkomster:

Tolagsmedel	Kronor	6,000,—.
Intresse-medel: behållning af räntor	”	7,059,58.
Inkomst af betalande sjuke		19,577,75.
D:o från Fattigvården, för 1,036 sjuke och 35,126 underhållsdagar, af Lesseska fondens ränta bekommit	”	<u>4,693,23.</u>
		24,270,98.

Ekmaniska donationens afkastning . . . Kronor	93,71.
Öfverskott af hyror af fastigheten vid Östra Hamngatan . . . . . „	5,618,46.
Frälseräntorna af Halländska hemmanen . . . . . „	3,401,73.
Anslag af staden . . . . . „	50,000,—.
	<hr/>
Kroror	96,444,46.
Bristen, som blifvit betäckt med öfverskott från år 1877 var . . . . . „	14,254,32.
	<hr/>
Summa Kronor	110,698,78.

*Öfversigt af Sjukhusets ekonomiska ställning
vid slutet af år 1888.*

Debitorer.

Kassakonto: Behållning enligt kassaboken . Kr.	125,51.
Girokonto i Skandinaviska Kreditaktiebolaget Sjukhuset till godo . . . . . „	17,483,54.
Reverser med inteckningssäkerhet och 4 % årlig ränta . . . . . „	122,000,—.
På deposition . . . . . „	1,000,—.
Allmänna Hypoteksbankens 5 % obligationer från 1877 nominellt 50,000 . . . . . „	49,125,—.
Sjukhusets hemman i Halland . . . . . „	70,000,—.
Frälseräntorna af d:o d:o . . . . . „	3,401,73.
Ekmaniska donationen af Kilanda säteri . . . . . „	1,000,—.
Fastigheten vid Östra Hamngatan . . . . . „	75,000,—.
Allmänna o. Sahlgrenska sjukhusets byggnader . . . . . „	240,000,—.
Inventariers konto . . . . . „	56,713,91.
Ved och kolkontos behållning vid årets slut (10 fr ved, 380 k.-fot stenkol, 45 ctr torf) „	390,—.
Fem aktier i Kampenhofs spinneribolag i Ud- devalla värderade till inalles*) . . . . . „	6,000,—.
En Svenska statens jernvägsobligation N:o 104,408 . . . . . „	33,75.
	<hr/>
Summa Kr.	642,273,44.

*) Dessa aktier tillhöra Jacobsenska donationen — se nedan! —
och få icke afyttras.

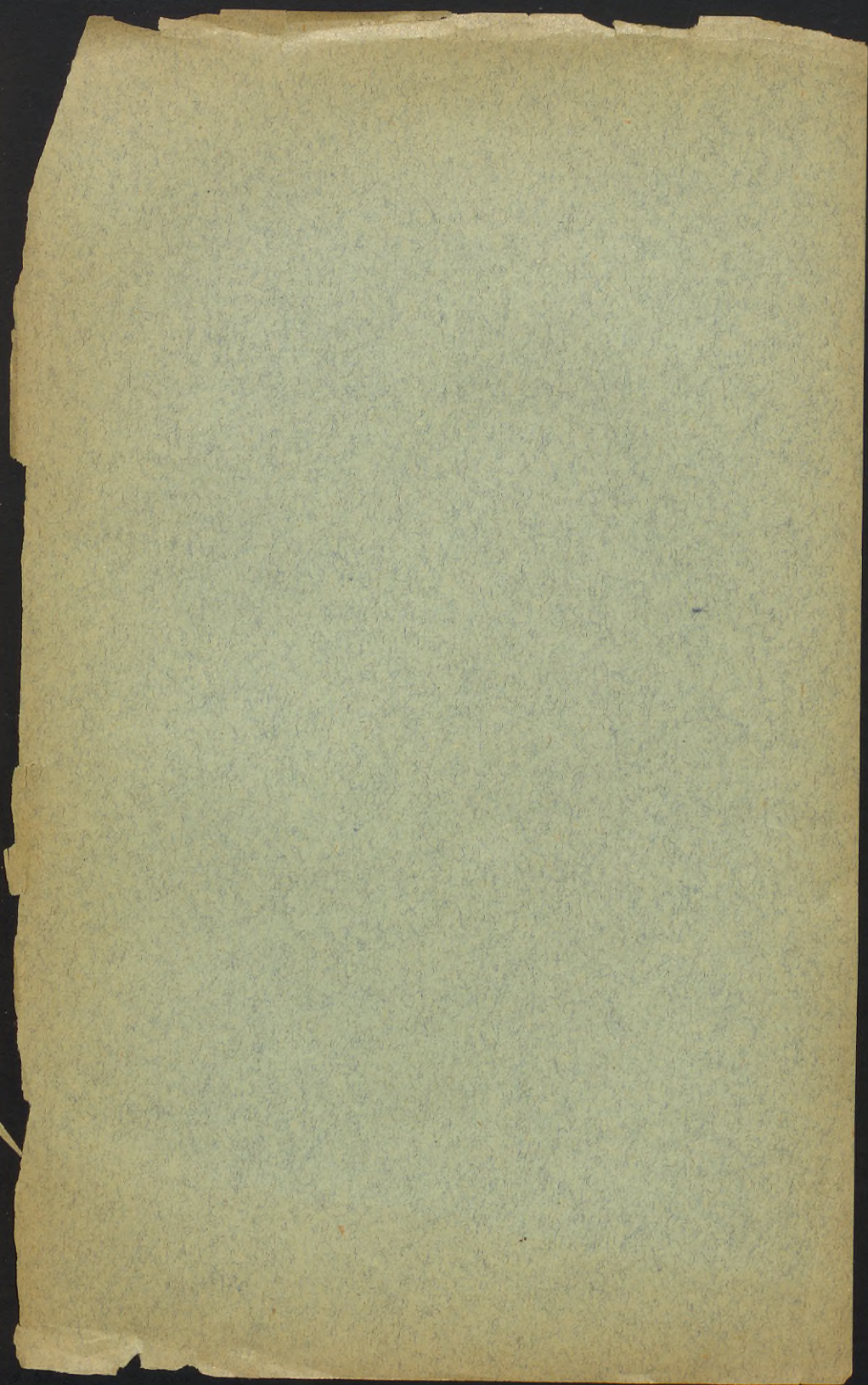
Kreditorer.

<i>Allmänna och Sahlgrenska sjukhusets kapitalkonto</i>	Kr. 240,000,—.
<i>Sahlgrenska sjukhusets kapitalkonto</i>	„ 282,122,59.
<i>Westringska donationen N:o 1</i>	„ 12,650,—.
„ „ 2	„ 14,888,61.
„ „ 3	„ 1,275,91.
<i>Donationer till Allm. och Sahlgr. sjukhuset af E. C. Thomée</i> Kr. 15,000, W:m Gibson med fru 10,000, Axel Borgenström 8,112,39	„ 33,112,39.
<i>Doktorerna J. J. Ekmans och F. Langs donationer</i>	„ 5,496,90.
<i>Fru Albertina Dorotea Jacobsens donation</i>	„ 29,600,82.
<i>Afkastning i räntor etc. af samma donation</i>	„ 1,356,72.
<i>(Af donationens afkastning skall $\frac{2}{3}$:delar utgå till donators 2 syskon så länge de lefva.)</i>	
<i>Aktiebolaget Göteborgs Sjukassurans</i>	„ 1,000,—.
<i>Diverse kreditorer för inkomna räkningar efter 1888 års slut, hvilka tillhöra 1888 års räkenskaper</i>	„ 7,615,03.
<i>Öfverskott och Bristkonto:</i>	
<i>Af öfverskott, befintligt vid 1887 års slut stort</i>	27,408,79.
<i>har år 1888 gått åt</i> . 14,254,32. återstår nu „	13,154,47.
	<u>Summa Kr. 642,273,44.</u>

BIOMEDICINSKA
BIBLIOTEKET

BIOMEDICINSKA
BIBLIOTEKET